

RÅDETS BESLUT (Gusp) 2019/1672**av den 4 oktober 2019****om Europeiska unionens åtgärder för att stödja FN:s verifikations- och inspektionsmekanism i Jemen**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 28.1,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

- (1) Den 27 december 2017 lade FN:s kontor för projektjänster (Unops) fram ett förslag med syftet att under ytterligare ett år, till och med mars 2019, stärka och utöka FN:s verifikations- och inspektionsmekanism (Unvim) verksamhet, särskilt genom att ytterligare påskynda klareringsprocessen för kommersiella transporter och genom att öka Unvims förmåga att sätta in ytterligare personal och resurser i de berörda hamnarna.
- (2) Den 3 april 2017 och 25 juni 2018 antog rådet slutsatser där det erinrade om vikten av att säkerställa snabb och effektiv behandling vad gäller kommersiell sjöfart i Röda havets hamnar, inbegripet transport av bränsle, och uttryckte sitt fulla stöd för en fortsättning för Unvim samt ett fullständigt och obehindrat genomförande av dess mandat. I dessa slutsatser förklarade rådet dessutom att det skulle överväga att förstärka Unvim.
- (3) På grundval av en förfrågan från Unvim antog rådet den 18 september 2018 rådets beslut (Gusp) 2018/1249 ⁽¹⁾. Det tekniska genomförandet av beslut (Gusp) 2018/1249 anförtröddes Unops och skulle göra det möjligt för Unvim att fortsätta att utföra sina uppgifter när det gäller kontroll och inspektion i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution 2216 (2015).
- (4) Den 13 december 2018 undertecknade parterna i konflikten i Jemen Stockholmsöverenskommelsen, vars bestämmelser tillstyrktes genom FN:s säkerhetsråds resolutioner 2451 (2018) och 2452 (2019). Den 18 februari 2019 antog rådet slutsatser i vilka rådet välkomnade antagandet av Stockholmsöverenskommelsen och det enhälliga antagandet av FN:s säkerhetsråds resolutioner 2451 (2018) och 2452 (2019). Rådet upprepade sin uppmaning till samtliga parter om att underlätta varuleveranser, däribland bränsleleveranser, och erinrade om att det är av yttersta vikt för miljontals jemeniters överlevnad att hamnen i al-Hudayda fungerar jämte hamnarna al-Salif och Ras Issa. Rådet erinrade om sitt stöd till Unvim i syfte att säkerställa att varor fortsätter att strömma in i Jemen med fullt iakttagande av alla relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd.
- (5) Den 24 juni 2019 lade Unvim för givarna fram ett andra förslag om utökad verksamhet, särskilt vad gäller genomförandet av Stockholmsöverenskommelsen. Förslaget avsåg en utökning av Unvims verksamhet under perioden oktober 2019–september 2020.
- (6) Unionen bör förnya sitt stöd till Unvim för genomförande av sitt mandat.
- (7) Kommissionen bör anförtrösa uppgiften att övervaka att unionens finansiella bidrag används korrekt.

⁽¹⁾ Rådets beslut (Gusp) 2018/1249 av den 18 september 2018 om Europeiska unionens åtgärder för att stödja FN:s verifikations- och inspektionsmekanism i Jemen (EUT L 235, 19.9.2018, s. 14).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Unionen ska förnya sitt stöd till Unvim för genomförande av sitt mandat i enlighet med relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd, särskilt resolutionerna 2216 (2015), 2451 (2018) och 2452 (2019). Detta stöd ska ha som övergripande mål att bidra till att återställa ett obehindrat fritt flöde av kommersiella varor till Jemen via en öppen och effektiv klareringsprocess för kommersiella transporter avsedda för jemenitiska hamnar som inte står under den jemenitiska regeringens kontroll, och att förstärka Unvims roll i genomförandet av bestämmelserna i Stockholmsöverenskommelsen.

2. De specifika målen för detta projekt är

- att öka flödet av kommersiellt gods till Jemen genom att ytterligare påskynda klareringsprocessen för kommersiella transporter samt främja förtroendet hos rederier när det gäller tillträde till hamnarna i al-Hudayda, al-Salif och Ras Issa om dessa hamnar skulle öppnas för kommersiell sjöfart,
- att förbättra Unvims förmåga att sätta in personal och resurser i hamnarna i al-Hudayda, al-Salif och Ras Issa som anges i Stockholmsöverenskommelsen och de relevanta resolutionerna från FN:s säkerhetsråd.

3. Unionen ska genom detta beslut bidra till kostnaderna i samband med förstärkningen av Unvim och därigenom bidra till att tillgodose den jemenitiska befolkningens behov som en del av en bredare humanitär strategi.

En utförlig beskrivning av projektverksamheten återfinns i bilagan.

Artikel 2

1. Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (den höga representanten) ska ansvara för genomförandet av detta beslut.

2. Det tekniska genomförandet av den verksamhet som avses i artikel 1 ska anförtros Unops. Unops ska utföra denna uppgift under den höga representantens ansvar. Den höga representanten ska i detta syfte ingå nödvändiga överenskommelser med Unops.

Artikel 3

1. Det finansiella referensbeloppet för genomförandet av det projekt som avses i artikel 1 ska vara 4 458 333 EUR.

2. De utgifter som finansieras med det belopp som anges i punkt 1 ska förvaltas i enlighet med de förfaranden och regler som gäller för unionens budget.

3. Kommissionen ska övervaka att de utgifter som finansieras av det belopp som avses i punkt 1 förvaltas korrekt. Den ska i detta syfte ingå en överenskommelse om medverkan med Unops. I medverkandeöverenskommelsen ska det anges att Unops ska säkerställa att unionens bidrag synliggörs.

4. Kommissionen ska sträva efter att ingå en överenskommelse om medverkan som avses i punkt 3 så snart som möjligt efter antagandet av detta beslut. Den ska informera rådet om eventuella svårigheter i samband med detta och om datumet för ingående av överenskommelsen om medverkan.

Artikel 4

1. Den höga representanten ska rapportera till rådet om genomförandet av detta beslut på grundval av regelbundna rapporter som Unvim ska utarbeta, inklusive rapporter om de månatliga mötena i Unvims styrkommitté. Dessa rapporter ska ligga till grund för en utvärdering från rådets sida.

2. Kommissionen ska förse rådet med information om de finansiella aspekterna av genomförandet av det projekt som avses i artikel 1.

Artikel 5

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Detta beslut ska tillämpas från och med den 1 oktober 2019.

Detta beslut ska upphöra att gälla tolv månader efter det att den överenskommelse om medverkan som avses i artikel 3.3 har ingåtts mellan kommissionen och Unops.

Utfärdat i Strasbourg den 4 oktober 2019.

På rådets vägnar
K. MIKKONEN
Ordförande

BILAGA

1. Bakgrund

Kriget i Jemen har orsakat världens allvarligaste humanitära kris. Mer än 24 miljoner människor är beroende av någon form av hjälp, och dessutom har antalet jemeniter vars livsmedelsförsörjning är akut osäker fortsatt att öka. Just nu förser FN mer än 10 miljoner människor med mat varje månad, i vad som är dess största insats någonsin. 2019 blev världssamfundet tillfrågat om 4,2 miljarder USD i humanitärt bistånd, vilket var världens största vädjan om bistånd.

I detta sammanhang är det fortsatt avgörande att kommersiella varor fortsätter att strömma in i landet. FN har kontinuerligt uppmanat parterna i konflikten att säkerställa ett obehindrat flöde av kommersiella varor, inklusive bränsle, till Jemen. Syftet med genomförandet av FN:s verifikations- och inspektionsmekanism (Unvim) 2016 var att underlätta det här flödet och blåsa nytt liv i landets ekonomi, i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution 2216 (2015).

Unvim etablerade sin huvudbas för verksamheten i Djibouti med fyra inspektörer, fyra team med sprängämnesshundar, 13 personer med administrativa eller tekniska uppgifter och upp till sju utstationerade personer från Förenade kungariket. Unvim är nu även närvarande i Jidda (två övervakare), i King Abdullah Port (två övervakare håller på att rekryteras) och i al-Hudayda (fem övervakare, varav tre redan har rekryterats). Unvim har använts för att bygga en relation mellan FN (FN:s kontor för projektjänster – Unops) och den saudiske koalitionen, och även med Jemens regering. Flera möten med rederier har anordnats under projektets gång i syfte att öka förtroendet hos och förutsägbarheten för exportörer som bedriver handel med Jemen.

Unionen beslöt sig för att stödja Unvim genom att den 18 september 2018 anta rådets beslut (Gusp) 2018/1249. Detta följde på upprepade uppmaningar från unionen där man underströk vikten av snabb och effektiv behandling vad gäller kommersiell sjöfart. Unionens stöd till Unvim genom en stabiliseringsåtgärd från EU på grundval av artikel 28 i EU-fördraget gav unionen möjlighet att; närvara vid de månatliga mötena i Unvims styrkommitté – där även Jemens regering och den saudiske koalitionen företräds; etablera en arbetsrelation med den saudiske koalitionen och Jemens regering; fördjupa sin samordning med andra givare (särskilt Förenade kungariket och Förenta staterna); samt öka unionens synlighet vad gäller dess stöd till den FN-ledda processen i Jemen.

Parterna i konflikten undertecknade under FN:s överinseende Stockholmsöverenskommelsen den 13 december 2018. De enades om att "FN ska ha en ledande roll i stödet till Yemen Red Sea Ports Corporation vad gäller förvaltningen och inspektionerna i hamnarna i al-Hudayda, al-Salif och Ras Issa, så att förbättrad Unvimövervakning av hamnarna i al-Hudayda, al-Salif och Ras Issa inkluderas". Unvim utgör därför även fortsättningsvis ett väsentligt inslag i FN:s särskilda sändebuds plan för att genomföra bestämmelserna i Stockholmsöverenskommelsen.

FN:s särskilda sändebuds kontor har bedömt att det är avgörande med framsteg på det området innan man går vidare med politiskt samråd mellan parterna. Unvim började sätta in övervakare i hamnen i al-Hudayda den 25 februari 2019 och har fört diskussioner med hamnledningen vad gäller etableringen av Unvims verksamhet. Dessa diskussioner har även omfattat FN:s uppdrag till stöd för al-Hudayda-överenskommelsen (UNMHA, United Nations mission to support the Hodeidah Agreement). Unvim behöver nu ytterligare stöd för sina insatser och när det ska sätta in personal och resurser i hamnarna i Röda havet.

2. Unvims inspektions- och verifikationsprocess

Unvims operationella standardförfaranden är i nuläget tillämpliga på i) alla fartyg på över 100 ton med destination till jemenitiska hamnar som inte står under Jemens regerings kontroll, och på alla fartyg med kommersiella varor som köpts av Jemenbaserade kommersiella eller offentliga enheter och som är avsedda för försäljning i Jemen, och ii) sådant bilateralt bistånd från FN-medlemsstaterna som inte kanaliseras via FN-organisationer, FN-fonder eller FN-program eller erkända internationella humanitära organisationer.

Verifikationsprocessen inleds när ett rederi lämnar in en begäran om klarering online på www.vimye.org, laddar upp nödvändiga dokument och lämnar in begärda handlingar till Unvim. Inom 48 timmar granskar Unvim handlingarna och sänder en anmälan till externa partner, t.ex. koalitionsstyrkornas cell för evakueringsinsatser och humanitära insatser (nedan kallad *Ehoc*). Unvim beslutar sedan om fartyget ska inspekteras eller inte, mot bakgrund av vad som framkommer under dess arbete, inbegripet oklarheter i de handlingar som mottagits, odeclarerade hamnanlöp, avstängning av det automatiska identifieringssystemet (AIS) under mer än fyra timmar och återkoppling från externa partner. Fartygsinspektioner äger antingen rum i hamn i territorialvatten eller till havs i internationellt vatten.

Därefter beviljas eller nekas (i betydelsen annulleras, avslås eller återkallas) en klareringsattest. När det gäller ett klarerat fartyg fortsätter Unvim att övervaka dess rörelse via AIS, inbegripet; transiteringen till koalitionen väntzon; rörelse från väntzon till ankarplats; och rörelse från ankarplats till kajplats för lossning. Unvims övervakning avslutas när klarerade fartyg efter lossning av dess last lämnar någon av Jemens hamnar vid Röda havet och avseglar. Unvim håller under hela denna process intensiv kontakt med rederier och fartygsbefälhavare (kaptener) och spelar en avgörande roll vid hanteringen av eventuella problem som fartygen stöter på till sjöss, bland annat genom kommunikation med Ehoc och koalitionen. Unvims arbete med att underlätta hela klareringsprocessen och dess fortlöpande kommunikation med rederierna är avgörande för att bibehålla de internationella linjerederiernas förtroende och därigenom säkerställa att kommersiell import till majoriteten av Jemens befolkning kan fortsätta trots den pågående konflikten.

Unvim har också försökt att inge det internationella sjöfartssamfundet tillförsikt genom kvartalsvisa möten med deras företrädare för att säkerställa att deras svårigheter och utmaningar uppfattas och hanteras korrekt.

3. Övergripande mål

För att säkerställa att Unvim obehindrat kan genomföra sitt mandat är det övergripande målet med EU:s stabiliseringsåtgärd att bidra till att underlätta ett obehindrat flöde av kommersiella varor till Jemen via en öppen och effektiv klareringsprocess för kommersiella transporter avsedda för jemenitiska hamnar som inte står under den jemenitiska regeringens kontroll. Detta inbegriper för närvarande, i enlighet med Stockholmsöverenskommelsen, att Unvim sätts in i Rödahavshamnarna i al-Hudayda, al-Salif och Ras Issa.

De specifika målen för EU:s stabiliseringsåtgärd är

- att öka flödet av kommersiellt gods till Jemen genom att påskynda klareringsprocessen för kommersiella transporter samt återställa förtroendet hos rederier,
- att öka Unvims förmåga att sätta in personal och resurser i regionen, och särskilt i al-Hudayda, al-Salif och Ras Issa i enlighet med bestämmelserna i Stockholmsöverenskommelsen.

Om Unvims mandat eller behov förändras på ett sätt som gör att projektets lämplighet eller relevans för att uppfylla ovannämnda mål kan ifrågasättas ska unionens bidrag omprövas i enlighet med detta.

4. Verksamhetsbeskrivning

Unops kommer att ansvara för projektets tekniska genomförande.

Verksamhet 1: Öka antalet Unvimanställda.

Antalet driftsanställda ska ökas – i ett första steg till ett totalt antal om nio, men man har möjlighet att senare öka antalet driftsanställda ytterligare.

Dessa nio driftsanställda består av

- sju Unvimanställda, som ska sättas in i al-Hudayda: en samordnare, en säkerhetsrådgivare på plats, en övervakare, en skanneroperatör, en protokoll- och driftsassistent, en assistent för lokal säkerhet och en administrativ assistent i al-Hudayda,
- två övervakare, varav den ena ska sättas in i al-Salif och den andra ska sättas in i Ras Issa. Genom den ökade kapaciteten skulle Unvim effektivt kunna sätta in personal och resurser i hamnarna i Röda havet.

Dessutom ska även personal för administrativt stöd (en ekonomiansvarig, en upphandlingsansvarig, etc.) som behövs för genomförandet av EU:s stabiliseringsåtgärden finansieras.

Följande verksamheter planeras:

- Unops kommer att rekrytera de nya övervakarna, inspektörerna och tjänstemännen i enlighet med Unops regler och förfaranden för rekrytering.
- Unops kommer att lämna förhandsinformation till utrikestjänsten om eventuella lediga tjänster.

Tidslinje: under projektets hela löptid.

Verksamhet 2: Förhyrning av en del av hamnen i Djibouti och förhyrning av ett kontor i Sana. Unionen kommer att fortsätta att finansiera förhyrningen av hamnanläggningarna för att säkerställa en fast plats där man genomför inspektioner. Dessutom kommer unionen att finansiera förhyrningen av kontoret i Sana, som fungerar som tillfällig bas för Unvimpersonal på väg till och från al-Hudayda och Djibouti.

Tidslinje: Under projektets hela löptid.

Verksamhet 3: Inköp av ytterligare inspektionsutrustning: Unvim kommer att köpa ytterligare inspektionsutrustning (som skannrar) som behövs för genomförandet av EU:s stabiliseringsåtgärd. Tack vare utrustningen kommer fartyg i Djiboutis hamn och i internationella vatten att snabbt kunna inspekteras.

Följande verksamheter planeras:

- För närvarande håller man på att ta fram tekniska specifikationer.
- När det gäller Unops upphandlingsförfaranden planeras ett internationellt anbudsförfarande för varor och tilldelning av kontrakt.
- Leverans av utrustning och utbildning av relevant personal.

Tidslinje: Under projektets månader en till fyra. Vid projektets slut kommer tillgångarna att avyttras i enlighet med det avtal som undertecknats med Europeiska kommissionen.

Verksamhet 4: Uppgradering av Unvims säkerhet: Denna verksamhet är till för att säkerställa att Unvims insatser i hamnarna i Röda havet uppfyller lämpliga säkerhetskrav och tillåter att Unvims arbete utförs ordentligt.

Följande verksamheter planeras:

- För närvarande håller man på att ta fram tekniska specifikationer.
- När det gäller Unops upphandlingsförfaranden planeras ett internationellt anbudsförfarande för varor och tilldelning av kontrakt.
- Leverans av utrustning och utbildning av relevant personal.

Tidslinje: Under projektets månader en till fyra. Vid projektets slut kommer tillgångarna att avyttras i enlighet med det avtal som undertecknats med Europeiska kommissionen.

Verksamhet 5: Projektgenomförande: Unops kommer att utöva tillsyn över programförvaltningen, vilket ska omfatta utarbetande av milstolpar, interna granskningar, tillsyn av avtal och ekonomisk förvaltning. Planerad verksamhet innefattar

- upphandling av externa tjänster eller avtal om särskilda tjänster för tekniskt stöd för projektets genomförande,
- ekonomisk och avtalsmässig förvaltning av tjänster som tillhandahålls Unops av tredjeparter på underentreprenad.

Tidslinje: under projektets hela löptid.

5. Förväntade resultat

Projektet förväntas generera följande resultat genom att Unvims operativa verksamhet intensifieras:

- Förhindra inflödet av förbjudna föremål till Jemens hamnar i Röda havet.
- Underlätta det fria inflödet av kommersiella varor till Jemens hamnar i Röda havet.
- Stödja Yemen Red Sea Ports Corporation i förvaltningen och inspektionen av verksamheten i hamnarna i al-Hudayda, al-Salif och Ras Issa.
- Bygga upp förtroendet i det internationella sjöfartssamfundet genom en öppen och effektiv process för införande av kommersiella varor till Jemens hamnar i Röda havet trots den pågående konflikten.
- Stödja Jemens regering med att tillgodose befolkningens behov av basvaror som inte fullt ut tillgodosätts genom humanitärt bistånd och lokala källor.

6. Förväntad varaktighet

Projektet väntas pågå i tolv månader. En överenskommelse om medverkan mellan kommissionen och Unops kommer att undertecknas om detta.

7. Unionens synliggörande

Unops ansvar för projektets tekniska genomförande kommer att säkerställa att det ekonomiska stödet från unionen i tillräckligt hög grad synliggörs, till exempel i rapporter, vid evenemang eller vid möten. EU:s flagga kommer att synas på all dokumentation för Unvim. Unvim/Unops ska sörja för lämpligt synliggörande på all utrustning som anskaffats med EU-medel och som inte utgörs av förbrukningsvaror, exempelvis genom att förse utrustningen med EU:s logotyp. Om ett sådant synliggörande skulle kunna äventyra Unops privilegier och immunitet eller säkerheten för Unops personal eller för de slutliga mottagarna, kommer lämpliga alternativa arrangemang att inrättas.

8. EU:s deltagande i Unvims styrkommitté

I Unvims styrkommitté ingår Konungariket Saudiarabien (representerat av Ehoc och försvarsministeriet), Förenade Arabemiraten, Jemens regering (representerat av en sambandsperson för Unvim som är placerad i Djibouti och en företrädare för transportministeriet), Unops och FN:s kontor för samordning av humanitära frågor. När det gäller Förenta staterna, Nederländerna och Förenade kungariket som närvarar vid sådana möten med *observatörsstatus* i egenskap av givare till Unvim kommer unionen att fortsätta att delta i de månatliga mötena för Unvims styrkommitté.

9. Rapportering

Unvim/Unops kommer att avge en månatlig rapport till utrikestjänsten för bedömning av i vilken mån projektets resultat har uppnåtts. Dessa rapporter kommer att delas med relevant rådsorgan.

Utrikestjänsten kommer att rapportera till relevant rådsorgan om de månatliga mötena i Unvims styrkommitté.

Unvim/Unops kommer att rapportera direkt till relevant rådsorgan på kvartalsbasis i Bryssel.

Unvim/Unops kommer att lägga fram en slutlig beskrivande och finansiell rapport inom sex månader efter genomförandeperiodens slut.
